

Nieuwe maatregelen bij uitbraak corona in verpleeghuis

In de persconferentie van 1 september heeft Minister Hugo de Jonge nieuwe maatregelen aangekondigd bij een corona-uitbraak in een verpleeghuis. Zo zullen bewoners en medewerkers wekelijks getest gaan worden tot de besmetting is teruggedrongen. Ook zullen zorgmedewerkers meer preventief mondkapjes gaan gebruiken. De minister baseert zich op advies van het OMT: 'Er is sprake van voortschrijdend inzicht wat betreft corona in het verpleeghuis. Uit onderzoek blijkt dat symptomen van corona niet altijd duidelijk zichtbaar zijn of herkend kunnen worden bij bepaalde bewoners. Zo kan het virus zich ongemerkt snel verspreiden.'

Het OMT-advies komt voort uit de Covid-19 studie Verpleeghuiszorg. In de verschenen Kamerbrief geeft de minister aan dat een deel van de maatregelen nog zal worden uitgewerkt. Vervolgens moet dit dan in de bestaande richtlijnen verwerkt worden.

- Download de [Kamerbrief](#) (pdf) en het [OMT-advies](#) (pdf)

Onderzoek naar uitbraak verpleeghuizen

Sinds het begin van de corona zijn veel verpleeghuizen getroffen door uitbraken van dit virus dat bij ouderen een ernstiger en fataler beloop kent. De Covid-19 Studie verpleeghuiszorg is opgezet om te onderzoeken wat de bijdrage is van bewoners en medewerkers met corona die (nog) geen symptomen hebben. Dit onderzoek in vier verpleeghuizen werd geleid door hoogleraar Acute Ouderenzorg Bianca Buurman en hoogleraar ouderengeneeskunde Cees Hertogh van Amsterdam UMC en uitgevoerd in samenwerking met Erasmus MC, afdeling virologie en GGD Amsterdam. De resultaten zijn inmiddels beschikbaar.

- Bekijk het [onderzoeksverslag COVID-19 studie in verpleeghuizen](#) (pdf) of de [factsheet van de Covid-19 Verpleeghuisstudie](#) (pdf)

‘Het is zeer onwenselijk dat verpleeghuizen bij een nieuwe coronagolf opnieuw de deuren moeten sluiten’, aldus Buurman en Hertogh. ‘Bij een uitbraak moet een diagnose snel gesteld worden. Dat betekent meer testen en een snelle testuitslag, daarnaast beter gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en scholing voor het personeel zodat klachten van bewoners –veelal bewoners met dementie- beter worden herkend.’

Het huidige testbeleid is gericht op mensen die mogelijke (milde) klachten hebben. Het is niet zeker of positief geteste bewoners en/of medewerkers zónder klachten ook bijdragen aan de verspreiding. Het onderzoek van Buurman en Hertogh wijst daar echter wel op. En dat zou volgens hen belangrijke gevolgen hebben voor het testbeleid in verpleeghuizen en het gebruik van persoonlijke beschermingsmaatregelen.

Met of zonder klachten

‘De belangrijkste vraag in ons onderzoek was in hoeverre bewoners en medewerkers zonder klachten een rol spelen in de verspreiding van corona in het verpleeghuis’, zegt Hertogh. Een team onder leiding van Buurman en Hertogh deed onderzoek in vier verpleeghuizen. Daar werden alle bewoners en medewerkers getest, ongeacht of ze symptomen hadden. Op deze manier konden mensen met klachten en zonder klachten worden onderscheiden. Vanwege het beperkte aantal besmettingen in drie van de vier verpleeghuizen, was het niet mogelijk daar een antwoord te vinden op de onderzoeksvraag. Bij het vierde verpleeghuis liep het onderzoek samen met een grote uitbraak. Zo’n veertig mensen waren bij de start van het onderzoek besmet.

Extra scholing

Dit verpleeghuis is gespecialiseerd in dementiezorg. De bewoners begrijpen instructies minder goed en door de dementie zijn ze niet goed in staat om klachten te communiceren. ‘Het herkennen van corona-gerelateerde klachten is daarom enorm afhankelijk van observaties door zorgmedewerkers’, zegt Buurman. ‘Zij hebben meer kennis nodig van de mogelijke symptomen en klachten die bij corona passen. Extra scholing is daarom nodig.’

Aan het begin van de uitbraak zaten soms enkele dagen tussen eerste gerapporteerde klachten en het daadwerkelijk testen van bewoners. Ook bleek – en dit is al bekend uit andere studies – dat zorgmedewerkers moeite hebben bij zichzelf lichte klachten te herkennen of te signaleren. Bovendien is de werkdruk hoog en hebben medewerkers de neiging door te werken. Hierdoor vormen zij onbedoeld een risico voor bewoners en collega's.

Snelle diagnose is essentieel

Buurman en Hertogh concluderen dat er geen onderscheid te maken is tussen bewoners en medewerkers met of zonder klachten als het gaat om de verspreiding van het virus. Als er sprake is van een uitbraak, adviseren zij het wekelijks testen van bewoners en personeel, met en zonder klachten. Een snelle diagnose is dan essentieel en beter letten op (eigen) klachten en daarnaar handelen. 'We moeten voorkomen dat een verpleeghuis opnieuw moet sluiten voor bezoek', aldus Buurman en Hertogh, 'met de voorgestelde adviezen hopen we samen corona te bestrijden en tegelijk te waken voor de kwaliteit van leven van onze meest kwetsbare ouderen.'

Bronnen: Ministerie VWS, [Amsterdam UMC](#)

Meer weten

- Bekijk het [onderzoeksverslag COVID-19 studie in verpleeghuizen](#) (pdf)
- Download de [Kamerbrief](#) (pdf) en de bijlagen: het [OMT-advies](#) (pdf) en de [factsheet van de Covid-19 Verpleeghuisstudie](#) (pdf)
- Alle berichten, praktijkvoorbeelden en tools rondom corona in het verpleeghuis zijn te vinden in de [CoronaWegwijzer](#)

tags:

[Corona](#) (223), [Veiligheid](#) (119)

thema:

[Veilige zorg en ondersteuning](#) (229)